

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ
Институт за правне и друштвене науке

СЛОБОДЕ И ПРАВА ЧОВЕКА И ГРАЂАНИНА
У КОНЦЕПТУ НОВОГ ЗАКОНОДАВСТВА
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Књига IV

ПРИРЕДИО:
Станко Бејатовић

Крагујевац
2005.

**СЛОБОДЕ И ПРАВА ЧОВЕКА И ГРАЂАНИНА
У КОНЦЕПТУ НОВОГ ЗАКОНОДАВСТВА
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ**

Зборник радова наставника и сарадника Правног факултета у Крагујевцу, који представља резултате научноистраживачког рада на Пројекту "Слободе и права човека и грађанина у концепту новог законодавства Републике Србије" одобреног од стране Министарства науке и заштите животне средине Републике Србије.

ИЗДАВАЧ: Правни факултет Универзитета у Крагујевцу
Институт за правне и друштвене науке

Јована Цвијића 1, 34000 Крагујевац;
телефон: (034) 306 - 513, 306 - 504
телефакс: (034) 306 - 540
e-mail: faculty@jura.kg.ac.yu
institut@jura.kg.ac.yu

РЕЦЕНЗЕНТИ: Проф. др Снежана Соковић
Проф. др Станко Бејатовић

ЗА ИЗДАВАЧА: Проф. др Миодраг Мићовић

ПРИРЕДИО: Проф. др Станко Бејатовић

ПРИПРЕМА: Милош Стојановић

ШТАМПА: ИнтерПринт, Крагујевац

ТИРАЖ: 120 примерака

ISBN: 86 - 80765 - 52 - 7

Штампање Зборника подржало Министарство науке и заштите животне средине Републике Србије

САДРЖАЈ

ПРЕДГОВОР.....1

Одељак I

**СЛОБОДЕ И ПРАВА ЧОВЕКА И ГРАЂАНИНА И КРИВИЧНО
ЗАКОНОДАВСТВО РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ**

1. Др Ђора Чејовић, редовни професор ОСНОВИ ИСКЉУЧЕЊА ПРОТИВПРАВНОСТИ КРИВИЧНОГ ДЕЛА..5	
2. Др Станко Бејатовић, редовни професор СЛОБОДЕ И ПРАВА ЧОВЕКА И ГРАЂАНИНА И НОВЕ МЕТОДЕ ОТКРИВАЊА И ИСТРАГЕ КРИВИЧНИХ ДЕЛА ОРГАНИЗОВАНОГ КРИМИНАЛИТЕТА.....29	
3. Др Снежана Соковић, редовни професор ИСКУСТВА КОНТРОЛЕ ТЕШКИХ ОБЛИКА КРИМИНАЛИТЕТА У СИСТЕМУ ПРАВА ЕУ.....55	
4. Др Бранислав Симоновић, редовни професор КОНЦЕПТУАЛНЕ ДИЛЕМЕ, ЛИМИТИ, НЕДОСЛЕДНОСТИ, КРИТИКЕ И СЛАБОСТИ НОВОГ КОНЦЕПТА РАДА ПОЛИЦИЈЕ У ЗАЈЕДНИЦИ (COMMUNITY POLICING) С ОСВРТОМ НА ЉУДСКА ПРАВА И СЛОБОДЕ.....75	
5. Др Дригана Петровић, ванредни професор ТЕРОРИЗАМ - МОДЕРНИ ПРИСТУП У ФОРМУЛИСАЊУ ЊЕГОВОГ СМИСЛА И СУШТИНЕ.....97	

Одељак II

**ПРАВО СВОЛИНЕ КАО УНИВЕРЗАЛНО ЉУДСКО ПРАВО КАО
ОСНОВ ЉУДСКИХ СЛОБОДА**

6. Др Пинка Пљанојевић, доцент СТИПАЊЕ СВОЛИНЕ ОД ТРГОВЦА КОЈИ НИЈЕ ОБЛИКОВАН НА ПРОДАЈУ.....131	
--	--

Др Душица Палачковић,
редовни професор

UDK: 347.91/.95

МИРНО РЕШАВАЊЕ СПОРОВА ИЗ ГРАЂАНСКОПРАВНИХ ОДНОСА

Мирно решавање спорова, односно алтернативно решавање спорова (*alternative dispute resolution - ADR*)¹ као алтернатива дугом и скупом судском поступку заштите, има несумњиве предности. У различитим облицима: арбитражног решавања спорова, судског поравнања, медијације, оно је постало уобичајен начин решавања и спорова из грађанскоправних односа у којима аутономија воље странака иначе има превлагу над законском принудом, како у њиховом заснивању, тако и трајању и окончању. Стога они и дају изузетно добру основу да се и у решавању спорова из ових односа споразум странака, уз што мање законских ограничења, прихвати као пут разрешења насталог конфликта. Без обзира на то да ли је споразум постигнут непосредно или преко посредника, односно арбитра или медијатора. Некада то чини и суд у поступку судског поравнања које је, међутим, и у нашем правном систему, већ традиционалан начин мирног решења спорова, па стога и није предмет пажње у овом раду, као ни арбитражно решавање спорова насталих из трговинских, односно пословних односа у најширем смислу (пред сталним или *ad hoc* арбитражама, односно и изабраним судовима).

И када је реч о сасвим специфичним личним односима (нпр., породични, односно родитељски), имовинскоправним односима физичких лица (наравно и правних, па, дакле и тзв. трговинских, односно пословних односа), радним, као и свим другим грађанскоправним односима, њихово решавање уз посредовање, посебно када су у улози посредника лица која имају и стручна, професионална специфична знања за поједине области правних односа, уз извесне личне квалитете који их препоручују за посредовање, овакви алтернативни начини су, свакако, прихватљивији. Они омогућавају много више од самог решења спорне правне ствари, што чине и судови у редовним судским поступцима заштите. Они, наиме, омогућавају потпуно и трајно уређење односа међу странкама.²

¹ У овом раду биће за "алтернативно решавање спорова", као општи појам, коришћена скраћеница АРС.

² *Galic*, Алтернативно решавање грађанскоправних спорова у Словенији, Правни зборник-Часопис за правну теорију и праксу, 1-2/2003., стр. 52.

